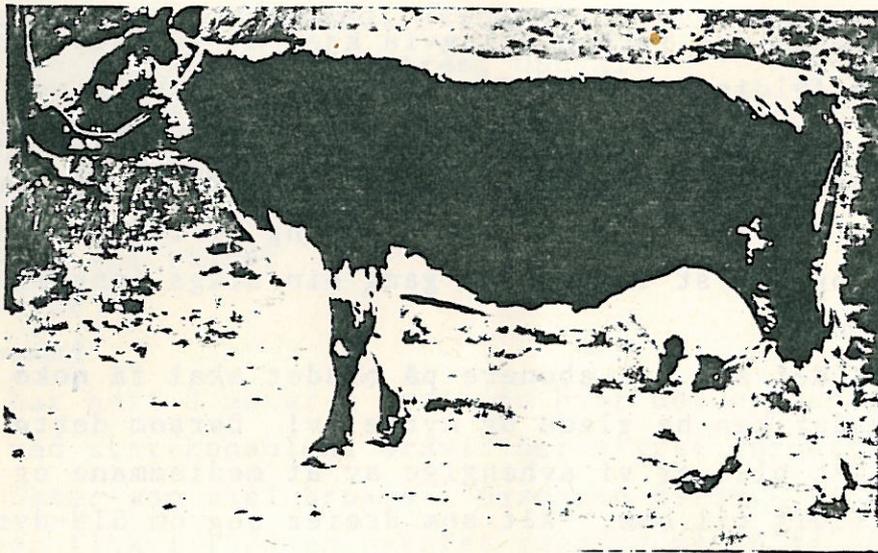

«STN ~ BLADET»

INFORMASJONSBLAD FOR
AVLSLAGET FOR SIDET TRØNDERFE OG NORDLANDSFE
NR 1. 1990

I DETTE NUMMER:

* PRESENTASJON AV BLADET	s	2
* PRESENTASJON AV AVLSLAGET	s	3
* ÅRSMELDING FOR 1989	s	4-5
* OM KVITSI 8407	s	6
* OM OKSEKALVAR TIL SEMIN	s	7
* OM LIVDYRMANGELEN	s	8

30 Deilig 8822.

Beste 3-årsmiddel: 6550 kg mjølk med 3,9 % fett
Mor til: 8985 Jo Langen
Farmor til: 9006 Nero, 9010 Øst Tor, 9013 Eri Nero
9038 Ruud.
Morfarsmor til: 9047 Jonasgården

STN

Avslaget for sidet trønderfe og nordlansfe

HEI !

POSTGIROKONTO: 0824 0157803

Du sit no med den første utgaven av det nye informasjonsbladet frå avslaget for Sida Trønder- og Nordlandsfe i handa. Det vart på årsmøtet på Oppdal den 22 mars i år vedteke å prøve å få i gang eit slikt blad.

Dette første bladet blir sendt ut til alle som bruka STN-sød i 1988/89, og andre som vi trur vil vere interesserte. STN-laget har dårleg økonomi, så dette bladet må vere sjølvfinansiert. Dersom du vil ha bladet tilsendt, så kjem det for 1990 til å koste 50 Kroner. Bruk den vedlagte postgiroblanketten. Det er sjølvsagt lov til å betale meir for den som vil støtte avslaget. Bladet kjem til å kome ut 2 gonger i 1990, men det er meininga at både sidetalet og antal utgaver i året skal auke.

I dette første bladet har vi m.a. tatt med siste årsmeldinga og ein del opplysningar om livdyrformidling og innkjøp av oksekalvar til semin.

I neste nummer, som forhåpentlegvis kjem ut på haustparten, vil vi ta med ein fyldig presentasjon av dei seminoksane som vil bli nytta i 1990/91. Vi vil også muligens ha eit bilag til bladet med oversikt over samtlege seminoksar, med opplysningar om avstamning, farge, vekt, mors avdrått, eventuell inblanding av framandt blod og anna. Vi har også lyst til å få i gang ein slags innsamlingsstafett for kunamn.

Målet er at dei som vil abonere på bladet skal få noko igjen for pengane, som dei kan ha glede og nytte av! Dersom dette skal bli eit interessant blad er vi avhengige av at medlemmane og abonentane sender inn stoff til oss. Alt som dreier seg om STN-dyr er av interesse! Vi vil også gjerne ha reaksjonar på kva de meiner om dette første bladet og ønske om kva vi skal skrive om i framtida. Skriv eller ring til ein i redaksjonskomiteen!

Hugs at neste nr av STN-BLADET berre vil bli sendt til dei som betaler abonement!!

Redaksjonskomite:

Liv Torill Eide, Fortuna, 2592 KVIKNE

Tlf: 064 84195

Harald Sæther, Sæther, 7342 LØNSET

Tlf: 074 24304

Atle Meås, Stupelvik, 6658 RINDALSSKOGEN

Tlf: 074 94015

Abonement: 50,-: STN-BLADET v/Liv T. Eide 2592 KVIKNE

Årsmelding 1989

Årsmøtet ble holdt på Røros 29. mars 1989

Medlemmer av styre og nemnder 1989:

Styre: Formann Gerd Inger Flå, Ulsberg, Nestformann Kjell Wikstrøm, Oppdal. Øvrige styremedlemmer: Svein Fauskanger, Tolga, Jan Morten Høglo, Namdalseid og Amund Wormstrand, Brandval.

Varamenn til styret: 1. Egil Estensen, Brekkebygd. 2 Anne Kari Saxerud, Arneberg. 3 Marit Bergmann, Seierstad. 4 Erling Korssjøen, Røros.

Valgnemnd: Formann Odd Langen, Røros, Marit Bergmann, Seierstad, Helene Gulbrandsen, Oppdal, Rolf Petter Tørres, Røros, Aud Sveen, Nord-Aurdal.

Revisorer: Karl A. Brustad, Galterud og Arne Saxerud, Arneberg.

Sekretær: Amund Wormstrand, Brandval.

Livdyrformidler: Kjell Wikstrøm, Oppdal.

Følgende står på valg:

- 1 Formann Gerd Inger Flå, Nestformann Kjell Wikstrøm, Styremedlem Jan Morten Høglo
- 2 Varamenn til styret
- 3 Revisorer
- 4 valgnemnd

Styret har hatt 3 møter i perioden hvor det er behandlet 20 saker. Sammen med statskonsulent Gravir har styret vurdert og fastsatt hvilke okser som skal brukes i sesongen 89/90.

Avslaget fikk i 1989 en uventet regning på ca kr 38.000.- fra NRF for sædimport fra Sverige. Dette sammen med stort sædlager og innkjøp av 9 oksekalver i 1988 med påfølgende utgifter, ga en betydelig reduksjon av lagets driftskapital. For å søke å rette opp økonomien har styret redusert antall sæddoser på lager, redusert uttaket av sæd fra nye okser, og i første omgang, tatt kontakt med Omsetningsrådet om tilførsel av midler gjennom dette. P.g.a. dårlig tilbud på oksekalver i 1989 ble det bare innkjøpt 3 stykker som er innsatt på NRF's testingsstasjon. Dette har også bidratt til å rette opp økonomien. Nestformann og sekretær representerte laget ved møte i landslaget for Storfeavl i oktober. En tok her opp bl.a. STN s kontingent som

NRF siden 1985 selv har beholdt.

Styret har vedtatt forsøksvis å arrangere et medlemstreff. Dette vil bli lagt til Oppdal i forbindelse med Årsmøtet 1990.

Interessen for rasen er fortsatt stor. Antall 1. gangsinseminasjoner har i 88/89 vist en pen økning til 832 mot foregående års 753.

Oppland fylke har fortsatt størst økning med 23,4 %. Sør Trøndelag har denne gang en økning på 11,6 %.

Vedrørende livdyromsetning vises til egen melding fra Kjell Wikstrøm.

Brandval 17. mars 1990

E fm

Amund Wormstrand, sekr.

LIVDYRFORMIDLING AV STN-DYR I 1989.

Avlslaget for Sidet Trønderfe og Nordlandsfe har formidla kjøp og salg av livdyr gjennom livdyrformidler. Denne ordningen har vært gratis for selger og kjøper. Derfor burde enkelte interesserte vist litt mer hensyn overfor laget når det er avtalt en handel. Det hadde spart avlslaget for unødige teleutgifter og livdyrformidler for mye ekstra arbeid.

Det har vært en annonse i Bondebladet. Ellers har telefonen vært brukt for å holde kontakt med selgere og kjøpere. Alt kjøp og salg vart formidla gjennom telefon. I 1989 har 10 oppdrettere hatt besøk av formidler.

Det vart formidla 54 dyr til 20 kunder. Einar Almås, Høylandet har fått 11 dyr. Jan Morten Høglo, Namdalseid 5 dyr. Geir Wirkola, Lebest 4 dyr og Arne Granmo, Røros 5 dyr. Dyra er levert fra 18 oppdrettere i Røros, Os, Atna, Arneberg, Brandval, Engerdal, Lesja, Oppdal, Hitra og Surnadal. Pr. 31.12.89. står 37 kunder på venteliste med tilsammen 164 bestilte dyr. Også i år har en kunde søktog fått importtillatelse på SKB-dyr fra Sverige. Det er beklagelig at de som får importlisens ikke benytter seg av denne. Med den store etterspørselen det er etter rasen hadde det vært til stor hjelp for å øke antall dyr.

Oppdal 31.12.89

Kjell Wikstrøm
Livdyrformidler

Avlsforeningen for Sidet Trønderfe og Nordlandsfe (STN) ble dannet i 1946. Laget har vært i kontinuerlig virksomhet siden starten. Virksomheten drives i dag i samarbeid med NRF etter vanlige økonomiske prinsipper. Det mottas ikke noen form for økonomisk støtte, driften baseres på oppspart kapital. Fra et lavmål på ca 500 l.gangs insem i 1982 har antall l.gangs insem. stabilisert seg på ca 750. I tillegg blir det nyttet noe egen okse. Antall renrasede dyr anslåes til 4-500. tilslutningen til husdyrkontrollen er lav, mellom 100-150. Laget håper at det nye systemet med egen rasekode skal kunne bidra til å øke antallet. Antall brukere som hadde nyttet STN-sæd regelmessig var i 1987 ca 350 stk. Laget har fått utarbeidet et dataprogram over avkomstresultater for STN okser. Gjennomsnittlig ytelse lå i 1987 på ca 4600 kg. Det blir årlig innkjøpt mellom 5 og 10 oksekalver for semin. En forsøker å ha minimum 6 nye okser for hver sesong. Det blir også regelmessig importert SKB-sæd fra Sverige. På 70-tallet var en stor del av dette materialet frieserkryssninger. Dette gir fortsatt problemer for rasen. Laget har pr d.d. 44370 sæddoser fra 42 okser på lager. (vår 1989) Av disse er det 16 langtidslagrede med ca 400 doser fra hver. Oksene representerer 4 okselinjer, hvorav de 2 er overrepresentert. Interessen for livdyr er stor. Laget har egen livdyrformidler. Tilbudet på livdyr har imidlertid vært altfor lite i forhold til etterspørselen. En har derfor gjentatte ganger vært i kontakt med landbruksdep. angående import av kviger fra Sverige. Det er som et resultat av dette gitt importtillatelse på 11 dyr høsten 1988.

FRAMTIDSUTSIKTER.

Behovet for ei mindre ku er helt klart til stede. STN rasens konkurrent er først og fremst Jersey som jo har gått sterkt fram i senere år. Avlslaget for STN mener at bevaring av rasen må skje gjennom en levende bestand i aktivt bruk. Denne bør helst opp på 2-3000 kyr. En kan tenke seg stimulerende tiltak i form av kvotelettelse eller økonomisk støtte over jordbruksavtalen. En må også forsøke å endre holdningen overfor de gamle raser hos veiledningspersonalet, inseminører, heradsagronomer osv. For å fortsette arbeidet i samme omfang vil STN-laget være i behov av kapitaltilførsel.

OKSEKALVAR TIL SEMIN

Avlslaget vil be om å få tilbud på oksekalvar til bruk i semin. Det er ein forutsetning for rasens vidare eksistens at vi får inn nok oksekalvar for sæduttak.

Ein slik okse må imidlertid infri visse krav og vi gjengir her dei krava som gjeld pr. i dag.

Krav til oksekalvar:

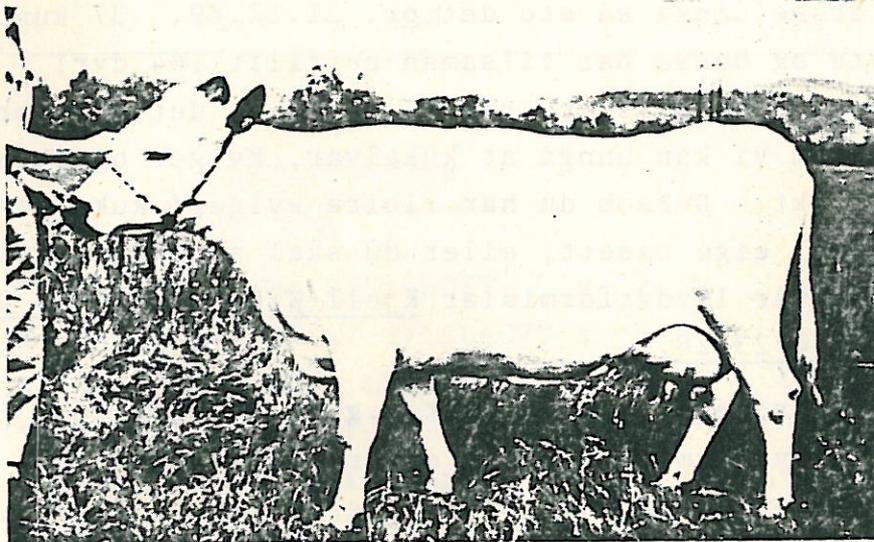
- * Helst mindre enn 6,25 % framandt blod, dvs innblanding av andre rasar enn STN og SKB. (NRF, Frieser, Jersey og andre) Oksar med meir enn 6,25 % framandt blod vil bli vurderte i kvart enkelt tilfelle.
- * Mors avdrått ikkje vesentleg under buskapsmiddel. For STN kyr i NRF-besetning er det middelavdråtten for STN kyrne aleine som blir lagt til grunn.
- * Oksekalv etter kvige kan kjøpast inn etter vurdering i kvart enkelt tilfelle.
- * Det kan kjøpast inn maksimum 2 kalvar etter same mor.
- * Kalven skal helst ha seminokse som far. Gardsokse kan akseptereast dersom gardsoksen tilfredsstillar dei krava som gjeld for innkjøp av seminokse.
- * Kalven skal minst ha kvit stripe etter ryggen. Svart farge blir prioritert framfor raud.
- * Kalver intil 2 mnd. avregnes etter NRF sine takster, med erstatning for foringsdøgn ut over 2 mnd. Eldre okser kan kjøpes inn og avregnes etter levende vekt + 20 %

Dersom du har ein oksekalv som du meiner oppfyller desse krava, så ta kontakt med avlslagets sekretær:

Amund Wormstrand, 2263 BRANDVAL Telefon: 066 25130

8407 KVITSI

For å vise at STN kyrne verkeleg kan produsere mjølk tek vi her med nokre opplysningar om ei i si tid svært berømt STN ku, nemleg Kvitsi 8407.

Kvitsi 8407.

Fødd: 12/11 1945 Hos Erik Granmo, Meldal.

Seinare eigar: John O. Røen, Rindal

Bedømming 3/1 1953: "Droplet, fin hals og fint hode, sers godt bryst, middels lang, bra rett rygg, middels langt, litt toppet og litt tilspisset kryss, middels grove bein, godt jur. 187 cm. middels hold."

år	kg mjølk	f%	kg mj fett	kalv	premiering
1949	2555	3,5	89	28/12-48	Vernepremie Rindal 1948
1950	4007	3,7	149	4/1 -50	
1951	5552	4,5	247	5/12-50	2. pr. Rindal 1951
1952	6408	4,0	257	9/12-51	2. pr 2.avdr.pr. Surnadal
1953	7855	4,6	358	17/11-52	1. pr 1.avdr.pr. Rindal
1954	7002	4,3	298	14/1 -54	
1955	6770	4,1	279	13/12-54	
1956	7454	3,9	291	17/11-55	1. pr. Rindal 1956
1957-62	?	?	?	?	1. Erespremie, Ekeberg jubileumsutstillinga 1959.

Pr. 1/9 1962 hadde Kvitsi mjølka 80.666 kg mjølk med 4,0 % fett.

Far: 4673 Drafne Mor: "Blomros" Morfar: 4633 Florason

Denne kua er desverre ikkje representert i stamma til dagens STN dyr (så vidt eg veit).

LIVDYRMANGEL !

Avlslaget driv livdyrformidling for om mogleg å hjelpe interesserte å skaffe seg dyr av Sida Trønder- og Nordlandsfe. I følge årsmeldinga så sto det pr. 31.12.89. 37 kundar på venteliste og desse har tilsaman bestilt 164 dyr!

Med dei få avlsdyra som finns , er det av svært stor betydning om vi kan unngå at kukalvar, kviger og friske kyr går til slakt. Dersom du har fleire kviger/ kukalvar enn du treng til eige påsett, eller du skal slutte med STN dyr, så kontakt vår livdyrformidlar Kjell Wikstrøm, 7340 OPPDAL telefon: 074 23628.

Vi gjer merksam på at det p.g.a. utgifter som laget har til livdyrformidling blir oppkrevd ei avgift pr. formidla dyr. Avgifte blir oppkrevd av både selgar og kjøpar, og er kroner 100,- for kyr og drektige kviger og kroner 50,- for ungnaut.

Det ville vere av svært stor betydning for rasen å få opp talet på dyr, så ikkje slakt brukbare dyr!!

